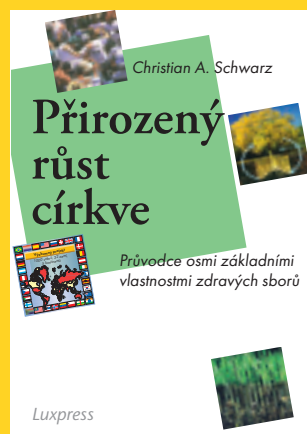

Kniha *Vyfarbi si svoj svet s prirodzeným rastom cirkvi* vychádza z predchádzajúcej knihy *Prirodzený rast cirkvi*, ktorá predstavuje výsledky úvodného prieskumu.

Christian A. Schwarz

Prirodzený rast cirkve

128 strán, tvrdá väzba, ilustrovaná, viac ako 100 plnofarebných fotografií a ilustrácií

ISBN 80-7130-089-6

cena 12€

Pracovný materiál o teórii a praxi prirodzeného rastu cirkvi je dostupný vo viac než 40 jazykoch. Tituly a informácie o objednávkach môžete nájsť na web stránke:

www.ncd-international.org (pre anglické tituly)

www.easr.sk (pre slovenské tituly)

Zaregistrovaní čitatelia získajú **voľný prístup na web stránku**

www.ncd-international.org/community. Tu nájdete:

- Šesť autorových mini seminárov týkajúcich sa všetkých šiestich kapitol knihy *Vyfarbi si svoj svet*
- Informácie o obsahu každej kapitoly
- Ilustrácie z tejto knihy, ktoré môžete použiť pri vašej vlastnej prezentácii

Váš **prístupový kód** nájdete na strane 162.

© Copyright 2005 NCD Media, Diedersbüller Str. 6, 25924 Emmelsbüll, Germany

Slovenské vydanie:

© 2010 Evanjelická aliancia v Slovenskej republike

Všetky práva slovenského prekladu vyhradené.

Biblické citáty sú prevzaté zo Slovenského evanjelického prekladu, ktorý vydal Tranoscius Liptovský Mikuláš a Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2000.

Preklad: Dagmar Badiarová

Jazyková úprava: Milana Kocková

Tlač: Mohndruck-GmbH, Gütersloh – Printed in Germany

Informácie o objednávkach môžete nájsť na web stránke: www.easr.sk

ISBN 978-80-969926-6-9

Vyfarbi si svoj svet s prirodzeným rastom cirkvi

Obsah

Staňte sa súčasťou celosvetového hnutia 5

Kapitola 1: Prejdime si Druhú kapitolu NCD 8

Zbor vašich snov	10
Neočakávané výsledky zo sedemdesiatich krajín	12
Príbeh NCD	14
„Urobil som prirodzený rast cirkvi.“	17
Aký je váš obľúbený model rastu?	19
Prirodzený rast cirkvi a duchovná jednota	23
Dôraz na kvalitu – často kritizovaný, zriedka pochopený	25
Prečo sa potrebujeme učiť od iných kultúr	28
Prirodzený rast cirkvi vo veku reklamy	33
Kto je vašim hrdinom: Dávid alebo Goliáš?	36
Prečo si všetci musíme skontrolovať svoje „duchovné okuliare“	39
Informácia, aplikácia, transformácia – čo potrebujeme najviac?	41

Kapitola 2: Trinitárny kompas 44

Moja osobná „trinitárna cesta“	46
Ústredný bod teológie	48
Môžete odrážať Božie svetlo	49
Ako s nami Boh komunikuje	51
Usilujme o duchovnú vyváženosť	54
Nový Jeruzalem – zostúpenie na zem	56
Prečo je dnes kresťanstvo v takom zlom stave	58
Čo sa môžete naučiť od zelených zborov	60
Čo sa môžete naučiť od červených zborov	62
Čo sa môžete naučiť od modrých zborov	64
Päť pravidiel Trinitárneho kompasu	66
Trinitárny kompas a učenie o Trojici	69
Farebný profil	72
Vaša duchovná mapa	77

Kapitola 3: Princípy 80

Princípy – inflácia slova	82
Ako funguje rast „sám od seba“	84
Dve skupiny princípov	87
Šesť rastových síl	89
Rastová sila č. 1: Vzájomná závislosť	92
Rastová sila č. 2: Znásobovanie	94
Rastová sila č. 3: Premena energie	96
Rastová sila č. 4: Udržateľnosť	98

Rastová sila č. 5: Symbióza	100
Rastová sila č. 6: Prinášanie ovocia	102
Osem kvalitatívnych vlastností	104
Kvalitatívna vlastnosť č. 1: Zmocňujúce vodcovstvo	106
Kvalitatívna vlastnosť č. 2: Služba založená na obdarovaní	108
Kvalitatívna vlastnosť č. 3: Vášnivá spiritualita	110
Kvalitatívna vlastnosť č. 4: Efektívne štruktúry	112
Kvalitatívna vlastnosť č. 5: Inšpirujúce bohoslužby	114
Kvalitatívna vlastnosť č. 6: Skupinky s komplexnou náplňou	116
Kvalitatívna vlastnosť č. 7: Evanjelizácia zameraná na potreby	118
Kvalitatívna vlastnosť č. 8: Láskyplné vzťahy	120
Ako aplikovať tieto princípy	122

Kapitola 4: Najmenší faktor

124

Kde sa dá a kde sa nedá použiť najmenší faktor	126
Čo sa môžeme naučiť od izbových rastlín	128
Príklad so sudom	130
Aplikácia č. 1: Kvalitatívne vlastnosti	132
Aplikácia č. 2: Trinitárny kompas	135
Najmenší faktor najmenšieho faktora	138
Najmenšie faktory denominácií	140
Najmenšie faktory jednotlivých kultúr	142
Prečo rád sklámavam očakávania	144

Kapitola 5: Nástroje

146

„Naozaj potrebujeme tieto nástroje?“	148
Základná literatúra o prirodzenom raste cirkvi	150
Prieskum prirodzeného rastu cirkvi	152
Materiály NCD na podporu učeníctva	155
Národní partneri Inštitútu NCD	158
NCD International	160
Web stránky NCD International	162
Kampaň prirodzeného rastu cirkvi	164

Kapitola 6: Váš štartovací bod

166

Určte svoj štartovací bod	168
Usilujte o vyváženosť vo vašom vlastnom živote	173
Investujte do vyvázenejšieho zboru	176
Váš ďalší krok	182
Príloha:	
Návrh na štúdium tejto knihy počas kampane prirodzeného rastu cirkvi	184

Staňte sa súčasťou celosvetového hnutia

Do tohto spoločenstva sa nemusíte nikde prihlasovať ani ho nemusíte podporovať príspevkami. Je to spoločenstvo, ktoré funguje bez organizačného výboru a charizmatických guru, nemá oddelenie pre styk s verejnosťou ani ľudí pre fund raising (získavanie finančných prostriedkov). Je to spoločenstvo, ktorého základy sú položené výlučne na biblických princípoch, zisteniach z prieskumu a osobných vzťahoch. Nevyzerá to zatiaľ ako imponantný podnik?

Toto spoločenstvo sa však aj ďalej rozrastá. Za posledných sedem rokov zapustilo korene vo viac ako 50.000 zboroch. Do dnešného dňa sa v sedemdesiatich krajinách rozhodli zahájiť svoje národné projekty. Milióny kresťanov už zistili, o čo v tomto spoločenstve ide: pritiahnúť ľudí bližšie k trojjedinému Bohu, pomôcť im zakúsiť všetko, čo pre nich Boh pripravil, pričom prirodzeným vedľajším účinkom je početný prírastok pre cirkev ako celok.

Spoločenstvo prirodzeného rastu cirkvi

Názov tohto spoločenstva sme ani nespomenuli, no má aj svoje meno. Je to *spoločenstvo prirodzeného rastu cirkvi*. Prirodzený rast cirkvi je slovné spojenie označujúce prístup ku kresťanskému životu - v individuálnej rovine, ale aj v rovine spoločenstva. Tento prístup spája základné biblické princípy s faktami, ktoré vyšli najavo v tom najrozsiahlejšom prieskume o raste zborov, aký sa kedy uskutočnil.

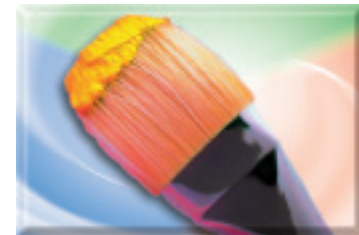
Spoločenstvo zborov prirodzeného rastu cirkvi je skutočne medzinárodným spoločenstvom; nie je východné ani západné, nie je typické pre severnú ani južnú pologuľu. Je to medzikultúrna skúsenosť učenia sa. Spoločenstvo zborov prirodzeného rastu cirkvi je zároveň aj medzidenomináčne. Nie je protestantské ani katolícke, baptistické ani letničné, evanjelické ani presbyteriánske, nie je tradičné ani evanjelikálne. Mohli by sme povedať, že má všetky spomenuté atribúty, a ešte oveľa viac. Existuje nespočetné množstvo kresťanov, ktorí reprezentujú všetky tieto rôznorodé denominácie a ktorí aplikovali princípy prirodzeného rastu cirkvi vo svojej teologickej a duchovnej tradícii a zažili veľmi povzbudzujúce výsledky.

Ako sa stať súčasťou hnutia

Hneď na začiatku by som chcel, aby bolo nad slnko jasné, čo je cieľom tejto knihy. Pokiaľ vnímate, že ešte nie ste súčasťou tohto spoločenstva, chcel by som vás presvedčiť, aby ste sa ňou stali. Ako sa môžete pridať? Žiadne prihlášky, registrácia ani členské. Súčasťou tohto spoločenstva sa stávate jednoducho tým, že zdieľate jeho princípy. Zdieľate ich nie verbálnym vyhlásením, ale tým, že ich aplikujete vo svojom osobnom živote aj v živote vášho zboru.

Chcem vás však upozorniť na jednu vec: Keď ste sa už pridali k tomuto spoločenstvu, bude zložitá opustiť ho, keďže si to vyžaduje skončiť s aplikáciou tých princípov, ktoré vnesú novú úroveň efektívnosti do vášho osobného života aj

Princípy prirodzeného rastu cirkvi sú farba; nástroje prirodzeného rastu cirkvi sú štetec. Pozývam vás, aby ste si vzali štetec a začali maľovať.

do života vášho zboru. Pri čítaní tejto knihy zistíte, prečo sú tieto princípy také účinné. Nevytvorili ich ľudia, ale sám Boh.

Čo sú to univerzálne princípy?

Tieto princípy aplikujte vo svojom osobnom živote, vo sfére vášho vplyvu, vo „vašom“ svete.

Moje skúsenosti:

Pod týmto titulkom sa budem v tejto knihe zdieľať so svojimi skúsenosťami, ktoré som získal v službe, obvykle počas konferencií o princípoch prirodzeného rastu cirkvi. Mimo kontextu tejto knihy môžu tieto skúsenosti vyzeráť bezvýznamne, ale ich cieľom je ilustrovať niektoré princípy, ktoré súvisia s daným textom. Podporujú fakt, že princípy prirodzeného rastu cirkvi neboli zostavené na počítači, ale uprostred vzťahov s kresťanmi pochádzajúcimi z rôznorodého prostredia.

V priebehu niekoľkých minulých rokov som opakovane zažil vážny komunikačný problém. Slovné spojenie „univerzálny princíp“ vyjadruje v mojom slovníku pozitívne emócie. V pamäti sa mi vynorí množstvo stretnutí s mnohými úžasnými kresťanmi všetkých šiestich svetadielov. Pri tomto pojme sa mi vybavujú ich tváre, príbehy, ich víťazstvá a smútky, s ktorými sme sa zdieľali pri rôznych príležitostiach.

Keď však tento pojem používam vo svojich prednáškach, málokto zdieľa moje nadšenie. Pre väčšinu mojich poslucháčov je to abstraktný pojem: bezkrvný, vedecký, vysoký a suchý. Nevyvoláva v mysli žiadny obraz, žiadne tváre ani príbehy.

Posun do Druhej kapitoly

Keď v decembri roku 1996 vyšla prvá pôvodná kniha *Prirodzený rast cirkvi*, nemohol som sa v nej odvolávať na žiadnu komunitu prirodzeného rastu cirkvi, pretože v tom čase ako globálne hnutie neexistovala. V tejto knihe nemohli byť výsledky úvodného prieskumu vyjadrené vo forme princípov.

Teraz je však iná situácia. Z Božej milosti sa princípy prirodzeného rastu cirkvi posunuli z abstraktnej roviny globálnych princípov do roviny globálneho hnutia, ktoré je plné života. Dôsledky sú ďalekosiahle: výsledky prieskumu sa zaoberajú súvzťažnými koeficientmi; hnutie sa zaoberá ľuďmi. Výsledky prieskumu predstavujú čísla, v hnutí vidíme tváre. Výsledky prieskumu potvrdzujú alebo vyvracajú tézy, v hnutí počúvame príbehy. Tento posun nazývame *Druhou kapitolou prirodzeného rastu cirkvi*.

V čom je rozdiel?

Kniha *Vyfarbi si svoj svet s prirodzeným rastom cirkvi* zahŕňa rovnaké témy ako pôvodná kniha – *Prirodzený rast cirkvi*. Najdôležitejšie prvky knihy, ktorú práve držíte v rukách, sú:

- Princípy prirodzeného rastu cirkvi kniha predstavuje z pohľadu bežného kresťana, a nie je ohraničená pohľadom pastora, kazateľa alebo farára.
- Princípy prirodzeného rastu cirkvi dáva do osobnej roviny, nie iba do roviny zboru alebo skupinky.
- Centrom každej kapitoly je *Trinitárny kompas* (z angl. slova „Trinity“ – Trojica, pozn. prekl.), ktorý je základným nástrojom na uvedenie princípov prirodzeného rastu do praxe..

Prirodzený rast cirkvi, to sú stretnutia ľudí, interakcia, učenie sa, modlitby: Vodcovia zo šiestich svetadielov na celosvetovom stretnutí v roku 2004 v Pretórii v Juhoafrickej republike.

- Explicitne zdôrazňuje využitie v kontexte rôznych kultúr, pravdepodobne oveľa viac než doteraz; kniha sa stáva typickou „značkou“ prirodzeného rastu cirkvi.

V tejto novej knihe sa s vami chcem čo najlepšie podeliť o to, čo som mal možnosť naučiť sa za posledných deväť rokov. Dúfam, že budem vedieť komunikovať aj to, že v rámci komunity prirodzeného rastu cirkvi pre mňa bolo úžasnou radosťou spolupracovať s rôznymi kresťanmi.

Vyfarbi si svoj svet

Zvolil som tento názov - *Vyfarbi si svoj svet s prirodzeným rastom cirkvi*. Základnou metaforou je, že princípy prirodzeného rastu cirkvi sú farby, nástroje prirodzeného rastu cirkvi (ako napríklad táto kniha) sú štetec. Teraz, keď máte k dispozícii farby aj štetec, pozývam vás, aby ste zistili, ktoré farby budeme najviac potrebovať; vezmite si štetec a začnite maľovať.

Táto kniha je o tom, aby ste si vyfarbili svoj svet. Zaiste, princípy prirodzeného rastu cirkvi boli pôvodne sformulované ako výsledok hľadania univerzálnych princípov rastu, ale bolo by zavádzajúce, keby sa ich aplikácia zredukovala iba na zbory. Rovnako sa dajú aplikovať aj v živote jednotlivých veriacich. Môžete ich uplatniť vo vašom osobnom živote, vo sfére, na ktorú máte vplyv, vo vašom svete. A pokiaľ sféra, na ktorú máte vplyv, je vaša skupinka, denominácia alebo politický život celej krajiny, toto je potom oblasť, kde princípy prirodzeného rastu cirkvi môžete aplikovať.

Koniec-koncov, čo je to cirkev? Cirkev sú ľudia. Čo určuje zdravie cirkvi? Zdravie hláv, rúk a srdc týchto ľudí. Ako potom môžeme zlepšiť zdravie cirkvi? Tak, že zlepšime zdravie našich hláv, rúk a srdc. A výsledok? Výsledkom sú rastúce zbory, ktoré naplňujú zmysel svojej existencie, ktorý im dal Boh; zbory, ktoré rozvíjajú svoju individualitu, ktoré ovplyvňujú a premieňajú spoločnosť. Bol by som rád, keby ste sa stali súčasťou tohto hnutia.

Spoločne v Jeho službe,

Christian A. Schwarz

Viac na webe:

Pod týmto titulkom nájdete otázky, o ktorých sa v tejto knihe priamo nehovorí. Keď vložíte svoj prístupový kód (na strane 162), môžete sa dostať na webovú stránku www.ncd-international.org/community, kde nájdete odpovede na tieto otázky. Tu nájdete aj viac informácií, ktoré sa týkajú tém tejto knihy.

Na konci každej časti nájdete v tomto žltom rámečku otázku na osobné uvažovanie.

Christian

Zbor vašich snov

Keby som sedel vedľa vás, netrvalo by mi dlho, kým by som zistil, aký máte pocit z pojmov ako „rast cirkvi“ alebo „rozvoj zboru“. Aj bez toho, aby ste svoje pocity vyjadrili slovami, vedel by som ich pravdepodobne zistiť z pozorovania vašich očí, gest a z počúvania tónu vášho hlasu. Takýto druh informácií by bol mimoriadne užitočný v súvislosti s témou, o ktorej chcem hovoriť v tejto knihe.

Zmiešané pocity

Mnohí z nás nemajú žiadnu predstavu o tom, ako by mal vyzerať zdravý zbor.

Keby ste mi mali povedať, aké sú vaše pocity, čo by ste povedali? Keby ste boli ako väčšina kresťanov, ktorých som stretol, pojem „rozvoj zboru“ by asi nevyplavil na povrch silné pocity nadšenia. Nie je nezvyčajné, že ste rovnako skeptickí ako iní ľudia, s ktorými som sa stretol a rozprával na túto tému. Mnohí z nás máme neurčité podozrenie, že keď hovoríme o rozvoji zboru, hovoríme o nejakom marketingovom triku alebo o manipulatívnej či nátlakovej metóde ... a že náš dôraz je na kvantitu ... že sa snažíme kopírovať model úspešného zboru ... že sa snažíme importovať postupy, ktoré sa nie celkom hodia do našej kultúry ... že dúfame, že sa nám podarí implementovať nejaké úspešné a obľúbené pastorove alebo farárovy myšlienky, ktoré nemajú nič spoločné s realitou nášho zboru.

Ak máte takéto pocity, ubezpečujem vás, že s vami na 100% súhlasím. Takéto postupy naozaj existujú a moje pocity z nich sa od vašich nelíšia.

Len si predstavte

Pozývam vás však, aby ste si v mysli urobili krátke cvičenie. Predstavte si, že pre rast zboru existuje nejaký postup, ktorý nepredvádza najnovšie marketingové triky, ale je postavený na hlbokom **teologickom základe**, s ktorým sa viete stotožniť, a že tento teologický kompas môže dokonca preniknúť aj do tých najpraktickejších aspektov života vášho zboru. Predstavte si, že by takýto postup nebol zameraný na kvantitu (viac ľudí, väčšie čísla), ale že v strede celého uvažovania je **kvalita**.

Predstavte si taký prístup k rastu zboru, ktorý nekopíruje žiaden modelový zbor, ale je zameraný na rozvoj **jedinečných črt** zboru a uvoľnenie tvorivosti, ktorú mu dal Boh. Predstavte si, že takýto prístup sa nesnaží exportovať prvky nejakej konkrétnej kultúry, ale usiluje sa vytvoriť možnosť učiť sa z **medzikultúrnej** skúsenosti, do ktorej prispeli a z ktorej čerpajú všetky kultúry.

Predstavte si takú filozofiu rastu cirkvi, ktorá nepresadzuje obľúbené myšlienky nejakého úspešného vodcu, ale je založená na komplexnom **prieskume** tisícov zborov na celej zemeguli. Ktorá komunikuje skutočne univerzálne **princípy**. Ktorá vám pomôže,

Moje skúsenosti:

Na začiatku konferencií o princípoch prirodzeného rastu cirkvi rád vyzývam účastníkov, aby zatvorili oči a predstavili si situáciu, v ktorej sa cítili úplne šťastní a uvoľnení. Keď sa ich potom na to pýtam, obvykle viac než 80% z nich hovorí, že sa im v mysli vynorila nejaká predstava: prechádzka po pláži, posedenie s priateľmi v pube, spoločná večera s mužským partnerom pri sviečkach. Potom im poviem, aby opäť zatvorili oči a zaznamenali si obrazy, ktoré sa im vynoria, keď premýšľajú o „zdravom zbere“. Výsledok? Väčšina nebola schopná prísť so žiadnym obrazom, ktorý by súvisel s takýmto konceptom. Je očividné, že nič také nie je uložené v pamäti väčšiny kresťanov.

Každý zbor, bez ohľadu na to, v akej nepriaznivej situácii sa práve nachádza, môže očakávať evidentný rast v kvalite a kvantite. Na to, aby sa tento proces mohol začať, je potrebný jeden predpoklad: túžba po tom, aby sa Boh silnejšie prejavil v živote zboru.

aby sa splnili vaše sny o vašom zbere. Do ktorej zapojíte sa je zábavné. Neboli by ste zvedaví a nechceli by ste sa o tom dozvedieť viac?

Jadro prirodzeného rastu cirkvi

Prvky, o ktorých som doteraz hovoril, sú v skutočnosti samým jadrom toho, čo som sa rozhodol nazvať „prirodzeným rastom cirkvi“. Je pre mňa privilegiom pozvať vás, aby ste sa pridali k miliónom ďalších veriacich zo sedemdesiatich krajín, ktorí sa už vydali na túto cestu a dosahujú veľmi sľubné výsledky.

Keďže som pracoval s mnohými zbormi z tak odlišných prostredí, naučil som sa, že neexistujú žiadne podmienky, ktoré by ste vy alebo váš zbor museli splniť, aby ste mohli ísť touto cestou. Či ste zrejšími kresťanmi, alebo ste neskúsení v kresťanskej viere, či ste vyznávačmi ortodoxnej teológie, alebo sa nachádzate na druhom konci teologického spektra, či ste členmi rýchlo rastúcej cirkvi, alebo spoločenstva, ktorého počet členov už desaťročia klesá; či ste stúpencom niektorého zo slávnych modelov zborov, alebo pochybovačom, ktorý neskočí na takéto „módne trendy“ – princípy načrtnuté v tejto knihe vám pomôžu, aby ste zažili väčšiu efektívnosť vo vašom osobnom živote aj v živote vášho zboru.

Naozaj neexistujú žiadne predpoklady na to, aby ste mohli začať? V podstate iba jeden. Vo vašom srdci musí byť túžba, aby ste mohli zakúsiť to, čo pre vás a váš zbor pripravil Boh. Ak túto túžbu nemáte, táto kniha vám nič nepovie. Ak áno, máte všetko potrebné na to, aby ste mohli nastúpiť na cestu, ktorá sa môže stať jedným z najväčších dobrodružstiev vášho života. Poďme do toho spolu.

Aká je vaša ideálna predstava o zdravom zbere? Aké detaily by boli pre vás dôležité?

Neočakávané výsledky zo sedemdesiatich krajín

V čase písania tejto knihy sa 50.000 zborov zúčastnilo procesu prirodzeného rastu cirkvi na rôznom stupni intenzity. Keďže každý z nich urobil aspoň jeden prieskum, týkajúci sa princípov prirodzeného rastu cirkvi (čo znamená, že 30 členov zboru vyplnilo podrobný dotazník), máme v počítači údaje o väčšine týchto zborov a vieme monitorovať ich aktuálne výsledky týkajúce sa kvality aj kvantity.

51%-ná miera rastu

Nedávno sme vybrali všetky zbory, ktoré urobili tri prieskumy a porovnali sme čísla na začiatku (v čase prvého prieskumu) s poslednými číslami (v čase ich tretieho prieskumu, ktorý sa ukončil približne o 31 mesiacov neskôr). V čase tretieho prieskumu sa kvalita týchto zborov zvýšila v priemere o 6 bodov. Neskôr v tejto knihe vysvetlím, čo tieto body znamenajú. Teraz nám postačí, keď vieme, že indikujú oveľa viac lásky, viac odpúšťania, viac vypočutých modlitieb, viac múdrosti, viac duchovnej moci a mnoho ďalších ukazovateľov kvality týchto zborov. Úžasné.

Ale čo kvantita? Vedie zameranie sa na kvalitu v zboroch skutočne k početnému rastu, ako to tvrdia princípy prirodzeného rastu cirkvi? Tu sú výsledky. Od uskutočnenia tretieho prieskumu sa priemerná miera rastu všetkých zúčastnených zborov zvýšila o 51%. Ak pred začatím procesu zbor rástol v miere 10 ľudí za rok, počas 31 mesiacov toto číslo vzrástlo na 15 ľudí za rok; ak predtým do zboru prišlo 200 ľudí, teraz to bolo 302. Na dôvažok, znížilo sa percento rastu v dôsledku príchodu členov iných zborov a zvýšilo sa percento rastu v dôsledku obrátenia sa nových ľudí. Tieto výsledky ilustruje graf na strane 13. Horná časť pravého stĺpca znázorňuje nárast v dôsledku aplikácie princípov prirodzeného rastu cirkvi.

Koľko ľudí?

Keď skúmate tento graf, celá záležitosť sa javí dosť abstraktne. Nemali by ste však zabúdať, že stĺpce tohto grafu predstavujú konkrétnych ľudí – väčšina z nich sú tí, ktorí predtým nepoznali Krista a začali s Ním žiť v osobnom vzťahu. Podľa našich prepočtov môžeme predpokladať, že do týchto zborov prišlo 1,6 milióna jednotlivcov v priamom dôsledku procesu prirodzeného rastu cirkvi. Bližší pohľad na tých 1,6 milióna ľudí ukazuje, že sú to veľmi jedineční ľudia, pretože sa na nich vzťahujú tri nasledovné kritériá:

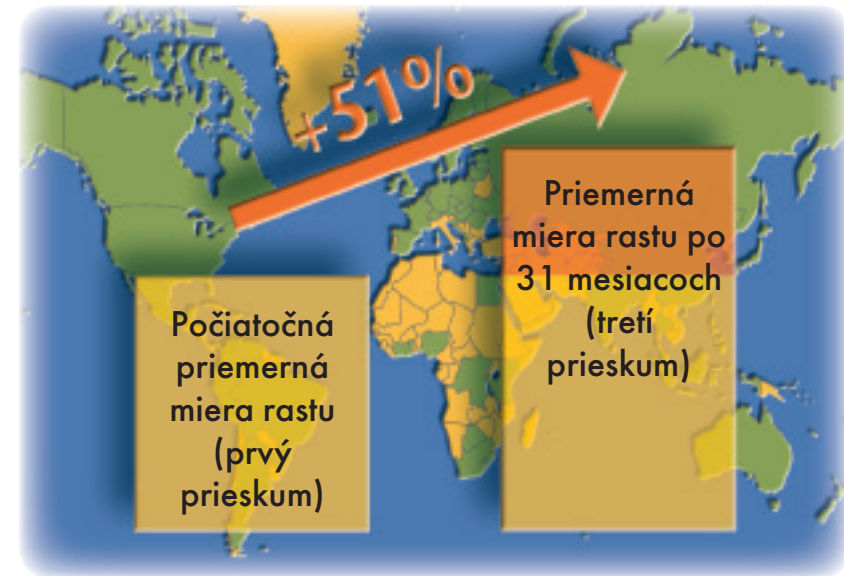
1. Číslo 1,6 milióna nie je celkový rast zborov, ktoré sa zapojili do procesu prirodzeného rastu cirkvi (to číslo je značne väčšie), je to rast, ktorý bol zaznamenaný, keď začali vedome aplikovať princípy prirodzeného rastu cirkvi.
2. Keďže kvalita týchto zborov výrazne rástla v rovnakom časovom rámci, títo noví členovia sú členmi zborov „vyskej kvality“. Ako môže potvrdiť

Po ôsmich rokoch prirodzeného rastu cirkvi môžeme vidieť prelom v súvislosti s príchodom nových ľudí do zborov.

Moje skúsenosti:

Pre mňa osobne je vzrušujúce učiť sa z údajov, ktoré sme zozbierali. Ukazujú, bez ohľadu na naše vlastné teórie, ako funguje rozvoj zboru v reálnom živote. Keďže tieto údaje zo všetkých skúmaných zborov vychádzajú z odpovedí 168 miliónov jednotlivcov a zahŕňajú obrovskú rôznorodosť jednotlivých kultúr, denominácií a teologických presvedčení, umožňuje to nášmu tímu postaviť naše závery na pevné základy.

Priemerná miera rastu všetkých zborov, ktoré robili prieskum prirodzeného rastu cirkvi, sa zvýšila o 51%. V čase písania tejto knihy (jún 2005) to viedlo k tomu, že 1,6 milióna ľudí sa stalo členmi zúčastnených zborov, čo je dôsledok uplatňovania princípov prirodzeného rastu cirkvi.

každý, kto „na vlastnej koži“ zažil výsledky prístupu na základe kvality, členovia zborov vyššej kvality žijú odlišný život než členovia zborov nižšej kvality.

3. Každý z tohto 1,6 milióna ľudí sa začlenil do miestneho zboru. Podľa seriózných štúdií o evanjelizačných podujatiach, ktoré som doteraz videl, je reálne predpokladať, že iba 15% (v tom najlepšom prípade), resp. 0,3% ľudí (v tom najhoršom prípade), ktorí odovzdali svoj život Kristovi počas nejakej evanjelizačnej kampane, zostáva členmi niektorého miestneho zboru ešte aj po roku. V NCD počítame iba tých ľudí, ktorí sú začlenení do miestneho zboru. Iba pre porovnanie: preto, aby sme získali 1,6 mil. ľudí, „rozhodnutie“ počas evanjelizačnej kampane by muselo urobiť niečo medzi 10,5, resp. 533 mil. ľudí (v tom najlepšom, resp. najhoršom prípade).

Čo znamenajú tieto čísla

Čísla, čísla, čísla. Asi by som sa tu mal zastaviť. Oveľa zaujímavejšie než čísla by bolo skúmať, ako sa k nim dospelo. Kvantitatívny nárast bol prirodzeným vedľajším efektom pokusu týchto zborov rásť v kvalite. Tento rast v kvalite spôsobil takmer magnetickú príťažlivosť a umožnil to, čo učí Pavol v 1. liste Korintským 3:6: my sadíme, my polievame, ale Boh dáva vzrast.

Viac na webe:

Na internete (viď strana 162) nájdete odpovede na nasledovné otázky:

- Aký veľký je rast v dôsledku obrátenia nových ľudí a aký je rast v dôsledku príchodu ľudí z iných zborov?
- Ako sa meral nárast o 51%?

Akú stratégiu používa váš zbor, aby získal ľudí pre Krista? Aké sú doterajšie výsledky?

5 základných zložiek prirodzeného rastu cirkvi

8 kvalitatívnych vlastností	6 síl vedúcich k rastu	Trinitárny kompas	Najmenší faktor	Nástroje prirodzeného rastu cirkvi
„Svaly“ prirodzeného rastu cirkvi	„Krv“ prirodzeného rastu cirkvi	„Srdce“ prirodzeného rastu cirkvi	„Oči“ prirodzeného rastu cirkvi	„Ruky“ prirodzeného rastu cirkvi
Sú najviditeľnejšou časťou tela. Na prvý pohľad vidíte, či sú alebo nie sú dobre vytrénované. Niektoré môžu byť vytrénované lepšie, iné menej.	Vývoj každého svalu je závislý od krvného obehu. Krv obsahuje výživné látky, ktoré sú potrebné pre svaly.	Úlohou srdca je pumpovať krv do svalov. Srdce, ktoré prestalo biť, znamená smrť celého organizmu.	Oči nám umožňujú zamerať sa na konkrétne detaily. Oči nikdy nevidia celú skutočnosť, iba tú, na ktorú sa úmyselne zamerajú.	Užitočné, ale v žiadnom prípade nie základné. Keď je to potrebné, naše telo prežije bez rúk, ale určite nie bez srdca.
Strany 104–123	Strany 80–103	Strany 44–79	Strany 124–145	Strany 146–165

V tejto tabuľke je uvedených päť zložiek prirodzeného rastu cirkvi, prirôvaných k piatim časťam ľudského tela.

prieskum, a pod. V danej situácii môžu mať dokonca úžitok aj z použitia tohto komponentu. V mnohých prípadoch sa takéto oboznámenie s princípmi prirodzeného rastu cirkvi stáva začiatkom dlhodobého procesu hlbšieho prenikania do paradigmy prirodzeného rastu cirkvi ako celku.

V tabuľke hore som zhrnul päť základných zložiek prirodzeného rastu cirkvi a uvádzam, ako spolu súvisia. Ak vám niektoré pojmy z tejto tabuľky v súčasnosti nič nehovoria, nič si z toho nerobte. Táto kniha vás krok za krokom prevedie každou z týchto zložiek. Na konci knihy budete úplne chápať všetky tieto koncepty a budete vedieť, ako ich používať vo vašej vlastnej situácii.

Nezamieňajte princípy a nástroje

Predtým, než sa hlbšie ponoríme do sveta princípov prirodzeného rastu cirkvi, chcem mať istotu, že nedôjde k nedorozumeniu. Aplikácia toho, čomu hovoríme *princípy* prirodzeného rastu cirkvi, má absolútne zásadný význam v živote každého kresťana; v skutočnosti neexistuje žiadna iná možnosť, keďže k týmto princípom nás jasne vedie Biblia. Používanie *nástrojov* prirodzeného rastu cirkvi, akokoľvek by boli užitočné, nepatrí do tejto kategórie. Môžete pracovať bez akéhokoľvek nástroja prirodzeného rastu cirkvi, ale nemôžete pracovať bez princípov prirodzeného rastu cirkvi. Keď sa vám nepáčia nástroje, prosím, jednoducho si ich nevšímajte. Ale nikdy neignorujte princípy, ktoré sa tieto nástroje snažia komunikovať.

Ktorú z piatich zložiek prirodzeného rastu cirkvi už poznáte (vid' tabuľka hore)?

Aký je váš obľúbený model rastu?

Kapitola 1

Ďažko doceníme skutočný význam prirodzeného rastu cirkvi, kým plne nepochopíme, čo pre rast cirkvi znamená „orientácia na princípy“. Keďže rôzne skupiny sa stretli s rôznym významom tohto konceptu, dovoľte mi objasniť, čo tým v súvislosti s prirodzeným rastom cirkvi myslíme.

Štyri kritériá orientácie na princípy

Prístup k rastu cirkvi, orientovaný na princípy, spĺňa tieto štyri kritériá:

1. Princípy sú univerzálne platné. Neplatia iba v určitých situáciách alebo za určitých okolností. Platia vo všetkých denomináciách, pre všetky modely zborov, všetky štýly bohoslužieb, všetky kultúry.
2. Princípy musia byť overené. Pokiaľ nemáme jasný empirický dôkaz, môžeme mať dočinenia so zaujímavou koncepciou, o ktorej stojí za to považovať, ale nemali by sme hovoriť o princípe. Existuje iba jeden spôsob, ako zistiť, či niečo je alebo nie je univerzálnym princípom: prieskum v univerzálnom (t.j. celosvetovom) meradle.
3. Princípy sú vždy späť so základnými, nikdy nie sekundárnymi, aspektmi kresťanského života. To znamená, že môžeme očakávať, že tieto princípy, ktoré ovplyvňujú naše životy, nájdeme opísané aj v Biblii, hoci terminológia sa môže odlišovať.
4. K princípom pristupujeme vždy individuálne. Nikdy vám nepovedia presne, čo máte robiť. Poskytujú skôr kritériá, ktoré umožňujú, aby ste zistili, čo by ste mali urobiť v danej situácii.

Nie všetky názory na rast cirkvi sa orientujú podľa princípov. Za niekoľko posledných rokov som sa stretol s rôznymi modelmi, ktoré sa v istých smeroch prekrývajú s prístupom orientovaným na princípy. Nazývam ich modelmi vernosti, prelomovými modelmi, vzorovými modelmi alebo modelmi manažmentu.

Model vernosti

Model vernosti sa zameriava na veľmi dôležitý aspekt kresťanského života. Zástancovia tohto prístupu správne zdôrazňujú, že musíme byť verní, napríklad Božiemu slovu a Božím darom, ktoré nám Boh zveril. „Bez ohľadu na to, či je táto metóda ‘úspešná’, pokiaľ nie je v súlade s Písmom, nemáme záujem.“ V NCD máme rovnaký názor.

Ale zástancovia modelu vernosti idú ešte o krok ďalej. Majú sklony všetko redukovať na vernosť. Keď sa hovorí o raste cirkvi, ich motto je: „Musíme mať iba správnu teológiu, morálne zásady, správne formy bohoslužieb, politické postoje, atď.“ Podľa tohto názoru zdravie zboru určuje stotožnenie sa s tým, čo konkrétna skupina považuje za podstatu vernosti Písmu. Najradikálnejší stúpenci tohto postoja ani nepovažujú za potrebné, aby cirkev rástla.

Model prelomu

Druhý model, ktorý nazývam modelom prelomu, je obzvlášť rozšírený medzi charizmatickými skupinami, ale neobmedzuje sa iba na ne. Vo väčšine prípa-

Orientácia na princípy predpokladá, že každá cirkev a každý zbor má svoju Bohom danú jedinečnosť.

dov je tým očakávaným prelomom prebudenie. Keďže prebudenie dáva Boh a vedie k šíreniu Jeho kráľovstva, mali by sme sa za to všetci modliť a urobiť všetko, ako najlepšie vieme, aby sme na prebudenie svoje zbory pripravili. K tomuto sme sa v NCD zaviazali.

Ale opäť predstavitelia modelu prelomu idú ešte o krok ďalej. Mnohí z nich podceňujú relevantnosť „prízemných“ aktivít, ktoré sú samým základom, z ktorého môže povstať prebudenie (napríklad pracovať na všetkých kvalitatívnych vlastnostiach zdravého zboru). Niektoré skupiny sa držia predpokladu, že keď sa zúčastníte určitej konferencie, keď ste pokrstení Duchom, nasledujete konkrétneho vodcu alebo aplikujete úspešnú techniku modlitby, potom zažijete vo vašom zbore prelom. Túžba po duchovnom prelome je často v protiklade s tým, čo môže byť dlhodobým, cieľavedomým a na princípy zameraným prínosom k rastu a rozvoju zboru.

Model vzoru

Tretím rozšíreným modelom rastu je model vzoru. Prístup, zameraný na vzor, môže byť vo všeobecnosti veľmi účinný. Vzorové zbory vám umožňujú, aby ste sa stretli s princípmi rastu zboru tým, že predstavujú konkrétne prípadové štúdie. Od takýchto vzorových zborov sa dá veľa naučiť. Všetko, čo som sa naučil o budovaní zboru, pochádza v skutočnosti z konkrétnych vzorov, ktoré sa hodia na zbory s veľkosťou 30 alebo aj 3000 členov a môžeme ich nájsť v západnom svete, v Ázii, Afrike alebo Južnej Amerike. Čím iným by mali byť vzorové zbory, ak nie zbormi, ktoré vykazujú mimoriadne vysokú kvalitu? Skúmanie takýchto zborov je presne tým, čím sa v prieskumoch NCD International zaoberáme.

Predstavitelia modelu vzoru však idú o krok ďalej. Namiesto toho, aby sa zaoberali rôznymi vzormi, zamerajú sa iba na jeden jediný. Aj keď hovoria o princípoch („Nenapodobňujte vzory, ale riadte sa princípmi!“), majú obvykle na mysli niečo iné, než čo v NCD považujeme za tento koncept. Hovoria o princípoch v rámci svojho konkrétneho príkladu, nie o princípoch, ktoré sú platné pre každý typ zboru a v každej kultúre.

Model manažmentu

Tento model sa snaží preniesť postupy zo sveta biznisu do sféry zborového života. Keďže veľa techník biznisu nie je ničím iným než aplikáciou spoločenských vied na fungovanie konkrétnej organizácie, je to legitímny prístup. Mnohým kresťanom by sme mohli poradiť, aby sa učili z fungovania sveta biznisu.

Ale reprezentanti modelu manažmentu majú tendenciu redukovať rast zboru na jednoduchú techniku biznisu. Stále sa môžu odvolávať na Ducha Svätého, ale pre všetky praktické ciele už nie je

Mnoho kresťanov čaká na prelom, ale nevedia o dynamike, ktorá umožňuje, aby sa takýto prelom uskutočnil.

Moje skúsenosti:

Pred desiatimi rokmi nebol pevne definovaný rozdiel medzi prístupom orientovaným na princípy a prístupom zameraným na modely. Toto sa radikálne zmenilo a ja to aspoň čiastočne pripisujem aj nášmu prínosu k diskusii o raste zborov. Na začiatku služby NCD som často počul, že ľudia majú ťažkosti s faktom, že nie som pastorm konkrétneho zboru. (Je to typická obava, ktorá pochádza z mentality orientovanej na modely a ktorá očakáva, že budem propagovať model svojho zboru.) Avšak za posledných päť rokov som túto kritiku nepočul ani jediný raz. Prijal som to ako ďalší znak toho, že ľudia začínajú chápať, o čom je model orientácie na princípy.

Päť modelov rastu zboru alebo iba dva?

1. Vernosť
2. Prelom
3. Vzor
4. Manažment

5. Princípy

Tabuľka sumarizuje päť modelov rastu zboru, ktoré sme spomínali v tejto kapitole. Ukazuje taktiež, že v skutočnosti nehovoríme o piatich rôznych skupinách, ale iba o dvoch (A a B).

potrebný. Techniky biznisu zaujali Jeho miesto. V takýchto skupinách ľudia nevidia, že nie každá metóda manažmentu sa dá aplikovať v cirkvi. Mnohé z týchto techník nie sú ani také „neutrálne“, za aké sa považujú. Sú skôr založené na odlišnom koncepte ľudskej prirodzenosti, ktorý je niekedy v rozpore s biblickým konceptom.

Orientácia na princípy

Pozrite si obrázok na tejto strane. Modely, o ktorých som práve hovoril, som umiestnil v stĺpci A a do stĺpca B som dal orientáciu na princípy. Tento obrázok hovorí o tom, že v skutočnosti nehovoríme o piatich modeloch, ale že rozhodujúci je rozdiel medzi paradigmou A (modely 1–4) a paradigmou B (model 5). Orientácia na princípy sa snaží integrovať pravdy každého zo štyroch modelov uvedených vyššie, ale vyhýba sa ich jednostrannému pohľadu.

Je užitočné pozrieť sa na rôzne hnutia a pýtať sa, ktoré z piatich prístupov k rastu odrážajú. Vezmime si napríklad rozšírený pohľad evanjelikov (podobné modely nájdete aj v iných denomináciách): „Naším jediným prínosom k rastu cirkvi je hlásať Božie slovo a prisluhovať sviatosti.“ Aký model to vyjadruje? Asi ste uhádli správne: model vernosti. A ktorý model je najrozšírenejší v charizmatickom hnutí? Je to model prelomu, niekedy zmiešaný s ďalšími modelmi.

Aby sme boli konkrétnejší, pozrime sa na slávny vzorový zbor – Willow Creek. Pre tých, ktorí o ňom ešte nepočuli, Willow Creek je evanjelikálny zbor v Spojených štátoch amerických, ktorý založil Bill Hybels a ktorý je známy svojimi bohoslužbami zameranými na hľadajúcich. Nespočetné množstvo vodcov zborov z celého sveta je inšpirovaných službou Willow Creek a vo vlastnom kontexte sa snažia vybudovať podobné zbory.

Kde sa hodí Willow Creek?

Na ktorom z piatich modelov stojí Willow Creek? Dávajte si pozor, odpoveď nie je taká jednoduchá, ako by sa zdalo na prvý pohľad. Keď túto otázku kladiem na konferenciách, prvou reakciou je vložiť Willow Creek do kategórie „vzor“. Mali by sme sa však bližšie pozrieť na pôvodný zbor Willow

Creek v South Barrington v štáte Illinois. Je to zbor, ktorý sa orientuje podľa nejakého vzoru? V žiadnom prípade. Bill Hybels sa neradi podľa nejakého vzoru, ale jasne hľadá Božie povolanie pre seba a svoj zbor. Willow Creek sa stal takým úspešným, pretože tu aplikovali univerzálne princípy vo výzvach, ktorým čelili v ich konkrétnom kultúrnom kontexte. Inými slovami, Bill Hybels sa riadi paradigmatom B.

Mnohé zbory, ktoré sa dnes snažia napodobňovať Willow Creek, však v skutočnosti prijali model vzoru, a prijali teda paradigmatu A. Hrozí im, že im ujde to tajomstvo, pre ktoré je Willow Creek takým úspešným zborom: aplikácia paradigmaty B. Chcete sa naozaj niečo naučiť od Willow Creek? Potom sa naučte, že nikdy nenapodobňovali vzor iného zboru.

Vzory a princípy

Predpokladajme, že ste vo svojom zbere prijali určitý model. Myslite si, že vás chcem presvedčiť, aby ste sa ho vzdali? V žiadnom prípade. Mojou túžbou je skôr upriamiť vašu pozornosť na to, prečo sa niektoré vzorové zbory stali úspešnými: vedome alebo podvedome aplikovali univerzálne princípy rastu zboru. Toto je tajomstvo ich úspechu.

Môžete sa pozrieť na úplne odlišné vzory. Porovnajme napríklad Willow Creek a hnutie domácej cirkvi. Jeden vzor je zameraný na megazbor; druhý učí, že zbor by nemal mať viac než dvadsať členov. Jeden vzor sa pýši nádhernými budovami, v druhom nie sú povolené žiadne budovy. Pre jeden vzor je typický veľký tím služobníkov, druhý nemá z princípu žiadnych pracovníkov na plný úväzok. Jeden vzor vysoko hodnotí profesionalitu, v tom druhom sa profesionalita považuje takmer za hriech.

Toto sú naozaj obrovské rozdiely. Čo majú tieto dva modely spoločné? A čo majú spoločné s nespočtým množstvom ďalších úžasných typov zborov? Nič iné než princípy, ktoré sme nazvali „prirodzený rast cirkvi“.

NCD sa snaží integrovať pravdy všetkých štyroch modelov, ale vyhýba sa ich jednostrannému pohľadu.

Viac na webe:

Na internete (viď strana 162) nájdete odpovede na nasledovné otázky:

- Existuje nejaký vzor zboru, ktorý je, z pohľadu prirodzeného rastu cirkvi, nadradený ostatným modelom?
- Je lepšie aplikovať princípy prirodzeného rastu cirkvi s pomocou alebo bez pomoci niektorého konkrétneho vzoru zboru?

Ktorý z piatich modelov, spomínaných v tejto kapitole, vás najviac ovplyvnil?

Prirodzený rast cirkvi a duchovná jednota

Kapitola 1

Každý model zboru, s ktorým som sa stretol, vyjadruje univerzálne princípy rastu zboru a konkrétne špecifiká daného modelu. Problém je, že vodcovia modelových zborov nerozlišujú jasne medzi týmito dvoma kategóriami. Sú tak presvedčení o význame odlišnosti ich modelu, že majú sklony povýšiť ich na princíp, čo môže byť dosť máťuce.

Prečo je dôležité rozlišovať

V každom zbere, bez ohľadu na to či je považovaný za modelový, alebo nie, môžete nájsť obe kategórie: aplikáciu univerzálnych princípov a „prídavné“ prvky. Tieto prídavné prvky tvoria jedinečnosť zboru a vytvárajú rozdiely medzi jednotlivými zbormi a hnutiami.

Som presvedčený, že je to pozitívna vec. V dôsledku toho, že kresťanské zbory sú takto rozdielne, môžu získať ľudí z vonku, z ich rôznorodého prostredia, rôznych chutí, záujmov a štýlov. Rozhodne nechcem brojiť proti odlišnostiam modelov zborov. Vo väčšine prípadov sú požehnaním pre Telo Kristovo. Chcem ale dôrazne argumentovať proti tomu, aby sa tieto odlišnosti zamieňali s „princípami“.

Je naozaj také dôležité rozlišovať medzi nimi? Áno, je, aspoň pokiaľ ide o otázku kresťanskej jednoty. Jedným z požehnaní mnohých modelov zborov je skutočnosť, že sa im podarilo spojiť veriacich z rôzneho denominačného prostredia. Takto získate dojem, že existuje silný potenciál na budovanie jednoty v prístupe orientovanom na model, a do istej miery je toto pozorovanie správne. Avšak bližší pohľad ukáže, že tento druh jednoty závisí od toho, že poviete „áno“ odlišnostiam toho-ktorého modelu. Ak nesúhlasíte s týmito odlišnosťami, už nie ste v jednote.

Zamerajme sa na to, čo máme spoločné

V NCD si uvedomujeme odlišnosti jednotlivých hnutí a vážime si ich, ale nevyučujeme ich. Zámerne sa snažíme zameriavať na prvky, ktoré majú jednotlivé skupiny kresťanov spoločné. Z toho dôvodu nemôžete byť skutočne „proti“ prirodzenému rastu cirkvi, pretože by to znamenalo jednoducho byť proti samým princípom, ktoré majú zdravé zbory spoločné – či už vedome alebo podvedome. Uvažujte o nasledovných oblastiach:

1. Princípy, ktoré sme na základe nášho prieskumu identifikovali, sa prejavujú vo všetkých zdravých zbormi. Pozrime sa napríklad na kvalitatívnu vlastnosť, ktorú voláme „vášnivá spiritualita“. Táto vlastnosť nehovorí o konkrétnom štýle. Na ilustráciu - letniční aplikujú tento princíp inak než presbyteriáni, ale princíp je rovnaký. O tom, ako to funguje, sa dozvieme viac v kapitole 3, kde sa zaoberáme výlučne princípmi prirodzeného rastu cirkvi.

NCD sa zameriava na prvky, ktoré majú jednotlivé skupiny kresťanov spoločné.

Moje skúsenosti:

Vždy, keď niekto hovorí, že je „proti“ prirodzenému rastu cirkvi, zámerne hovorím: „Dobre, pozrime sa na jednotlivé princípy prirodzeného rastu cirkvi. Jedným z nich sú láskyplné vzťahy. Ak ste proti tomu, možno ste vo vašom zbere zástancami nenávisťi. Mám veľa nápadov, ako pestovať nenávisť a rád sa o ne podelím. Ďalším princípom je vášnivá spiritualita. Ak ste proti nej, možno vás bude zaujímať znudená spiritualita. Ako Nemec mám so znudenou spiritualitou bohaté skúsenosti. Rád vám pomôžem uviesť ju do praxe.“ Podobne prejdeme všetkými princípmi prirodzeného rastu cirkvi. Po chvíli každý súhlasí, že naozaj nemôžete byť zásadne proti princípmi prirodzeného rastu cirkvi.

Prečo sa potrebujeme učiť od iných kultúr

V tejto knihe sa stretnete s medzikultúrnym charakterom paradigmy prirodzeného rastu cirkvi. V rámci siete národných partnerov prirodzeného rastu cirkvi rozlišujeme tri kultúrne póly: západný, východný a južný (viď obrázok na strane 29).

Samozrejme, rôznosť v rámci týchto kultúrnych oblastí je taká mnohoraká v dôsledku toho, že každá z nich zahŕňa rozličné jazyky, zvyklosti, históriu a odlišné myšlienkové koncepty. Každá kultúrna oblasť má navyše charakteristické sklony. Neznamená to, že sa tieto vlastnosti prejavujú u každého jedinca v rámci tejto oblasti, ale že percento jednotlivcov, u ktorých sa prejavujú, je vyššie než v iných oblastiach. Je mimoriadne užitočné pozrieť sa bližšie na každý z týchto troch kultúrnych pól.

Západný pól: súťaživosť

Západný pól zahŕňa Severnú Ameriku a Európu. (Aj keď Austrália kultúrne patrí k západnému svetu, v dôsledku jej zemepisnej polohy na hranici medzi východným a južným pólom má svoju vlastnú identitu.) Keď skúmate západné kultúry, obvykle zistíte vysokú hodnotu jednotlivca, sebarealizácie a rôznosti. Hodnoty ako sloboda jednotlivca a osobná iniciatíva majú oveľa dôležitejšiu úlohu než v iných kultúrach.

Keď sa skombinujú dve hodnoty ako sloboda a rôznosť, výsledkom tohto spojenia je „súťaživosť“. Hoci aj v iných kultúrach existuje súťaživosť, nikde inde sa nehodnotí tak pozitívne ako na Západe. Pozrite sa na ekonomický, vzdelávací, politický alebo aj cirkevný systém, všade tam v západnom svete nájdete ducha súťaživosti.

Prevládajúci spôsob zmyšľania západného sveta je lineárny: príčina – následok; vstup – výstup; od A cez B ku C. Je veľa vecí, ktoré by sme mohli vysvetliť na základe lineárneho zmyšľania; avšak sklonom ľudí na západe je používať tieto myšlienkové vzorce aj tam, kde sa to nehodí.

Nebezpečenstvo: dominantnosť

V západnej paradigme sú silné aj slabé stránky. Jedným z najnepodnadnejších nebezpečenstiev sú sklony považovať sa za „pupok sveta“. Avšak pravdepodobne najväčším nebezpečenstvom západných kultúr sú akési vrodené sklony dominovať nad ostatnými. Je imperializmus typický pre západný svet? Samozrejme. To neznamená, že každý západný človek bez rozdielu je imperialista. Ale aj tí z nás, ktorí sa snažíme odmietat imperialistické sklony, musíme pripustiť, že naše imperialistické nastavenie sformovalo západnú kultúru ako celok. Tieto sklony môžeme nájsť dokonca aj v mnohých dobre myslených kresťanských aktivitách.

Aspekty, ktoré chýbajú v jednej kultúre, dopĺňa iná kultúra.

Moje skúsenosti:

Často dostávame listy a e-maily adresované nemeckým partnerom NCD a oni dostávajú listy adresované nám. Veľa ľudí zrejme predpokladá, že keď ústredie NCD International je v Nemecku, sme súčasne aj nemeckým partnerom NCD. Nie je to tak. K nemeckému partnerovi NCD máme rovnaký vzťah, aký máme k egyptským, americkým alebo indonézskeým partnerom. Sme si vedomí toho, že väčšina podobných kresťanských organizácií funguje inak. Ich medzinárodná služba funguje ako odnož ich národnej služby a svoju medzinárodnú prácu konajú pod autoritou svojich národných vodcov. Máme dobré dôvody, pre ktoré sme sa rozhodli v službe NCD pracovať podľa iného modelu.

V dnešnom svete môžeme vidieť tri kultúrne póly: západný, východný a južný. Každý z týchto pól má špecifické vlastnosti, z ktorých sa ostatné póly môžu učiť.

Východný pól: harmónia

Východný svet, ktorý zahŕňa predovšetkým Áziu, funguje veľmi odlišne. Tieto kultúry sú tradične postavené na dohode, nie na súťaživosti. Nevyhnutnosť vytvárania ryžových komunít – formy poľnohospodárskej práce, ktorá je závislá na vysokom stupni spolupráce celej dediny – formovala mnohé ázijské krajiny. Napríklad úlohou staršieho v tradičnej indonézskej dedine nie je diktovať rozhodnutia (ako by sa to zvonku zdalo ľuďom zo západu), ale viesť *musyawara* spôsobom, ktorý povzbudzuje k dialógu a vedie k dohode. To je podstatne odlišné od spôsobu, akým fungovalo grécke *polis*, odkiaľ sme prevzali model západnej demokracie.

Ázijské jazyky majú rôzne výrazy pre slovo pokoj: v japončine je to *wa*, v čínštine *guanxi* alebo *inhwa* v kórejščine. Nie sú to iba odlišné výrazy, ale aj celkom odlišné koncepty. Ich spoločnou črtou však je to, že si mimoriadne vysoko cenia harmóniu, čo vysvetľuje množstvo foriem prejavu zdvorilosti, ktorá je taká typická pre ázijské kultúry. Harmónia je taktiež kľúčovým slovom, keď hovoríme o ázijskom postoji voči prírode. Kým pre západných ľudí je

typické vnímať prírodu ako niečo, čo je potrebné podmaniť si, koncept života v harmónii s prírodou je typický pre Východ. Vo väčšine ázijských kultúr prevládajú bipolárne myšlienkové štruktúry ako *jin* a *jang* a vysokou hodnotou kultúry je snaha ísť „zlatou strednou cestou“.

V NCD sa snažíme vytvárať vzájomný vzťah medzi charakteristickými pohľadmi jednotlivých kultúr.

Moje skúsenosti:

Jedným z princípov, ktorými sa riadi moja služba, je zamerať sa na tie prvky, ktoré daná skupina najviac potrebuje, nie na tie, ktoré sa jej najviac páčia. Keď hovorím napríklad v západných krajinách, zámerne sa sústreďujem na tie vlastnosti západných zborov, ktoré im najviac chýbajú, pričom sa tu snažím zakomponovať pohľad na veci, ktorý môžeme získať od kultúr južnej a východnej časti sveta. To isté platí aj pre službu vo východných a južných krajinách. Uvedomujem si, že je to v rozpore s tým, ako by väčšina ľudí robila tieto veci. Zamerali by sa na to, v čom je daná kultúra silná a tešili by sa z toho, ako „dobře prijatá“ bola ich zvesť. Mne to pripadá ako mrhanie energiou cestovať tisíce kilometrov len preto, aby som povedal ľuďom o veciach, v ktorých sú už teraz lepší než ja.

Nebezpečenstvo: kopírovanie iných

Jeden môj kórejský priateľ mi nedávno povedal: „Vy „západniari“ máte copyrighty a my Aziati máme „right to copy“ (právo kopírovať, pozn.prekl.)“. Bolo to, samozrejme, myslené ako žart, ale aj týmto žartom vyjadril dôležitý kultúrny postoj. Ázijské kultúry môžu byť úžasné v schopnosti kopírovať iných – v kladnom zmysle slova. Na druhej strane však „mentalita kopírovania“ môže viesť k nedostatku jedinečnosti a zanedbávaniu kreativity.

Ako viete, v princípoch prirodzeného rastu cirkvi hrá hlavnú úlohu rozdiel medzi modelom a orientáciou na princípy. Niet pochýb o tom, že orientácia na vzory je oveľa bližšia spôsobu zmyšľania na Východe, kým na orientáciu podľa princípov môžeme pozeráť ako na typický prínos Západu k diskusii o rozvoji cirkvi. A rád by som priamo dodal, že to je cenný prínos, z ktorého budú mať úžitok aj „nezápadné“ kultúry.

Juh: solidarita

Čo je spoločným menovateľom južnej pologule, ktorý spája také odlišné časti sveta, akými sú Južná Amerika a Afrika? Určite nie je náhoda, že na týchto kontinentoch nájdeme dva koncepty „teológie oslobodenia“ a „africkej teológie“. Napriek všetkým svojim odlišnostiam majú tieto dva kontinenty jednu spoločnú skúsenosť: utrpenie. Veľa z toho, ako Afričania a Juhoameričania rozmyšľajú, má pôvod v ich reakciách na utrpenie. Často sa stretávame s tým, že kresťania na južnej pologuli si vysoko cenia Starú zmluvu, stvorenie a exodus, pretože sa s ich myšlienkami vedia mnohí sto-tožniť.

Keď hľadáme spoločného menovateľa, ktorý charakterizuje Juh ako celok, najlepšie to asi vystihuje slovo afrického jazyka xhosa – *ubuntu*, ktoré arcibiskup Desmond Tutu položil do centra svojej teológie. Význam slova *ubuntu* je do istej miery blízky tanzánskemu slovu *ujamaa* alebo kenskému *harambee* a je ťažké preložiť ho do západného jazyka. Najbližším ekvivalentom, ktorý som dokázal v angličtine nájsť, je slovo *solidarita*. *Ubuntu* však zahŕňa oveľa viac než solidaritu. V jazyku xhosa je známe príslovie: *Ubuntu ungamtu ngabanye abantu*, čo by sme do západného myslenia mohli preložiť ako: „Každý jednotlivec sa ideálne prejaví vo vzťahu k ostatným.“ Alebo: „Človek je závislý od druhých ľudí, aby sa stal človekom.“ Alebo: „To, kým si, spoznáš iba v zrkadle vzťahov.“

Každý prvok paradigmy NCD, zobrazený na tomto obrázku, korešponduje s niektorým z troch kultúrnych pólov. To vysvetľuje, prečo niektoré prvky prirodzeného rastu cirkvi ľudia považujú za „cudzie“. Obvykle sú to veci, ktoré sú mimo ich prirodzenej kultúrnej zóny a súčasne odrážajú aj oblasti, v ktorých najviac potrebujú rásť. Bolo by kontraproduktívne tieto aspekty „nevkladať do ich kontextu“ iba preto, aby sme princípy prirodzeného rastu cirkvi urobili pre danú kultúru príťažlivejšími.

Toto jasne vyjadruje formu skupinového cítenia a skupinovú lojalnosť, ktorá je v západnom svete takmer úplne neznáma.

Ubuntu má silný vplyv na kresťanstvo. V západnom svete si mnohí myslia, že prístup k evanjelizácii z hľadiska jednotlivca – teda Boh na jednej strane, tvoja duša na druhej strane – je typicky biblická. Keď však máte do činenia s kultúrami Afriky alebo Južnej Ameriky, zistíte, že toto zameranie sa na jednotlivca nie je typicky biblické, ale typicky západné. Podstata *koinónie* v Novom zákone a celá myšlienková štruktúra Starého zákona sú veľmi príbuzné slovu *ubuntu*.

Na južnej pologuli môžeme nájsť cyklické spôsoby myslenia, ktoré sú v protiklade k lineárnemu mysleniu Západu. Neskôr si v tejto knihe povieme, ako veľmi je pre rozvoj cirkvi cyklické myslenie cenné, a prečo by sa kultúry mimo južnej pologule mali snažiť, aby rástli ich schopnosti v tejto oblasti.

Nebezpečenstvo: prispôbovanie sa

Tak, ako je to vo všetkých kultúrnych póloch, aj južné myšlienkové modely majú svoje obmedzenia. Prílišné zaobranie sa skupinovú lojalitou môže viesť

k zanedbávaniu osobnej slobody. Môže to viesť k takej úrovni prispôsobovania sa, ktorá bude brániť rozvoju potenciálu ľudí. A čo je najdôležitejšie, môže to oslabiť osobnú zodpovednosť. Keď nie je podporovaná osobná iniciatíva, trpí tým aj konkurencieschopnosť celej ekonomiky. V týchto oblastiach sa južné kultúry môžu učiť od východných aj západných.

Vplyv na prirodzený rast cirkvi

V NCD sa snažíme zapájať pohľady všetkých troch kultúrnych pólov a vyhnúť sa ich nástrahám. Obrázok na strane 31 ukazuje, že každý prvok paradigmy prirodzeného rastu cirkvi korešponduje s niektorým z troch kultúrnych pólov.

Pokiaľ ste západným človekom, s najväčšou pravdepodobnosťou budete mať väčšie ťažkosti s cyklickým myslením v súvislosti s rastom „samo od seba“ než vaši bratia a sestry na Juhu alebo Východe. To isté platí aj pre ostatné príklady. Ľudia z nezápadných kultúr budú mať väčšie ťažkosti než na Západe porozumieť vzťahu medzi empirickým prieskumom a životom zboru. Existujú prvky prirodzeného rastu cirkvi, ktoré sa zdajú blízke vám, pretože vaša kultúra vás na ne pripravila a sú iné, ktoré vám budú pripadať relatívne „cudzí“, keďže sa nenachádzajú v zóne, ktorá je pre vašu kultúru prirodzená.

O čom by mala byť globalizácia

Obrázok na strane 31 ukazuje, že nedostatok nejakých prvkov danej kultúry dopĺňajú iné kultúry. Toto je hlavný dôvod, prečo sa NCD usiluje rozvíjať skutočne medzikultúrny prístup. Môže sa ukázať, že odpovede na otázky, ktoré hľadá cirkev jednej kultúry, sa už našli v druhej kultúre. Pokiaľ neexistuje kultúrna výmena – alebo ešte horšie – ak existuje iba jednosmerný export kultúry, nikdy z tejto skutočnosti nebudeme vedieť čerpať úžitok.

Je rozšírená mylná predstava, ktorá zamieňa globalizáciu za westernizáciu sveta. To by nebolo nič iné než kultúrny kolonializmus bez použitia zbraní. Skutočný význam slova globalizácia je však opačný: V globálnej dedine sa všetci učia od všetkých, všetci dávajú a všetci prijímajú. Jednou z najradostnejších skúseností v mojom živote bolo vidieť, že takéto fungovanie sveta sa už stalo realitou v celosvetovom spoločenstve NCD.

Globalizácia by nemala znamenať, že jedna kultúra dominuje nad druhou, ale že sa všetky navzájom od seba učia.

Viac na webe:

Na internete (viď strana 162) nájdete odpovede na nasledovné otázky:

- V ktorej kultúre najlepšie fungujú princípy prirodzeného rastu cirkvi?
- Aké sú politické dôsledky medzikultúrneho prístupu NCD?

Ktorý z kultúrnych prínosov zmiernených v tejto kapitole by ste chceli viac preskúmať?

Prirodzený rast cirkvi vo veku reklamy

Kapitola 1

Kedže som veľa rokov pracoval pre noviny, dobre poznám zákony médií. Viem, aký druh správ tvorí reklamu a ktoré informácie sú považované za irelevantné. Veci, ktoré udržiavajú svet v chode, si obvykle nenájdu cestu do médií. Nie sú podkladom pre úžasné príbehy. Správa je predsa to, čo je iné.

Keď sme začínali budovať sieť NCD, rozhodli sme sa, že budeme ignorovať zákony reklamy: žiadne dojímavé príbehy, masové podujatia, žiadne vzorové zbory, žiadne slogany. Mnoho ľudí to považuje za strategickú chybu. Jeden kresťanský vodca mi povedal: „Skutočnosť je to, čo sa deje v médiách. Keď nie ste prítomní v médiách, nie ste jednoducho súčasťou reality.“ Musel som nesúhlasiť. „Skutočnosť“, povedal som, „nie je to, čo sa deje v médiách. Skutočnosť je to, čo sa deje v skutočnosti bez ohľadu na to, či o tom médiá hovoria alebo nie.“ Mnoho ľudí je tak nainfikovaných myšlienkou, že „realita je to, čo sa deje v médiách“, že tomu, že žijú, veria iba vtedy, keď si o tom prečítajú v novinách!

Zameranie sa na zmenu reality

Uvedomujem si, samozrejme, že pohľad ľudí na realitu je silne ovplyvnený médiami, a nie až tak realitou samotnou. Ale čo je naším cieľom? Zmeniť realitu alebo iba ľudské vnímanie reality? Keď vážne uvažujeme nad touto otázkou, ešte rozhodnejšie sme si predsavzali investovať všetku svoju energiu do činnosti, ktorá je dlhodobá, orientovaná na princípy a proces – o ktorej je relatívne nudné hovoriť, ale je úžasné podieľať sa na nej.

Novinár sa nie veľmi zaujíma o to, ako veci normálne fungujú, ale o výnimky z pravidla. Správy sú o tom, čo je inak! Predpokladajme, že existuje relatívne malý zbor, ktorý sa stretáva po domoch. Žiadny mimoriadny program, žiadne cirkevné budovy, žiadni pracovníci na plný úväzok. Rok čo rok tento zbor aplikuje princípy rastu a výsledkom je, že zaznamenáva stály rast. Založil dokonca ďalšie štyri spoločenstvá, v každom je asi po 15 ľudí. Fantastická realita – ale nie je to správa.

„Mega“ pasca

Teraz uvažujeme o megazbore s pôsobivým programom, veľkými budovami a dobrou odozvou na verejnosti. Hoci tento zbor vykazuje iba priemernú kvalitu (podľa prieskumu prirodzeného rastu cirkvi) a roky početne stagnuje, médiá sa budú viac zaujímať o tento zbor než o ten prvý. Je totiž normálny a ako novinár rozumím tejto dynamike veľmi dobre. Tento zbor aj môže byť označený ako „rastúci zbor“ (zamieňajúc veľkosť s rastom) a možno sa dočítame o jeho vysokej „kvalite“ (zamieňajúc kvalitu s profesionalitou). Zákony reklamy! „Mega“ udalosti sa ľahšie predávajú než nejaké procesy prebieha-

Veci, ktoré udržiavajú svet v chode, si obvykle nenájdu cestu do médií.

Moje skúsenosti:

Jeden vodca denominácie v Kanade mi raz povedal, že rád posielal pastora veľkých zborov s nízkou kvalitou, aby sa učili u pastora malých zborov s vysokou kvalitou. Jeden pastor zboru s počtom 1 200 ľudí bol takto učeníkom v zbore o veľkosti 65 ľudí. Keď aplikoval to, čo sa naučil v ich zbore, mal úžasné výsledky. Veľa ľudí si myslí, že je to vtíp, ale takýto postup môže byť tou najprirodzenejšou vecou na svete. To ukazuje, že aplikovanie princípov, ktoré sme sa naučili v malých zboroch na veľké zbory je jednoduchšie než naopak. Je to jedine „mega“ pasca („väčší je lepší“), ktorá bráni tomu, aby sa takéto skúsenosti častejšie opakovali.

Kto je vaším hrdinom: Dávid alebo Goliáš?

„Mega“ pasca, o ktorej sme hovorili v predošlej kapitole, silne ovplyvňuje to, ako sa pozeráme na výsledky a ako ich meriame. Nebezpečenstvo spočíva v tom, že nakoniec už nebudeme hľadať skutočné výsledky, pretože uveríme tomu, že veľká infraštruktúra je želaným výsledkom.

Ako obvykle meriame úspech?

Keď kresťanské organizácie hovoria o svojich úspechoch (hovorím o medzicirkevných organizáciách, nie o miestnych zboroch), obvykle sa odvolávajú na oblasti, ktoré sú znázornené v hornej časti obrázku na strane 37:

- Poskytnú vám obraz o členení financií v súvislosti s peniazmi, ktoré sa získali a minuli, obvykle s predpokladom, že čím viac peňazí sa získa a minie, tým efektívnejšia je služba.
- Hovoria o čase, ktorý ľudia investovali do jednotlivých aktivít (s predpokladom, že čím viac, tým lepšie)
- Povedia vám, koľko pracovníkov je zamestnaných (čím viac pracovníkov, tým úspešnejšie programy).
- Dajú vám vedieť, či sa organizácia rozširuje (čím väčšia organizácia, tým viac požehnaní).
- A nakoniec vám poskytnú počty ľudí, ktorí boli evanjelizovaní a vstúpili do procesu učenia

Nový pohľad na efektívitu

Sú však tieto body dostatočnými meradlami duchovného úspechu? Podľa môjho názoru iba posledný bod („ľudia evanjelizovaní a v učeníckom procese, pričom kritérium „učeník“ zahŕňa starostlivosť o chudobných a núdznych) môžeme hodnotiť ako skutočný duchovný výsledok. Všetky ostatné body sú opatrenia smerujúce k dosiahnutiu tohto výsledku. Pozrite sa na dve políčka označené písmenami A a B. Väčšina ľudí robí chybu v tom, že nerozlišuje medzi výsledkami (políčko B) a opatreniami na dosiahnutie výsledkov (políčko A). Iba vtedy, keď veľkosť políčka A prispieva k proporcionálne väčšiemu políčku B, môžeme hovoriť, že opatrenia na dosahovanie výsledkov sú úspešné.

Povedzme, že 25 000 ľudí sa zúčastnilo kresťanskej evanjelizačnej kampane. Podľa kategórií na našom obrázku – je to výsledok (políčko B) alebo opatrenie na dosiahnutie výsledkov (políčko A)? Je zrejmé, že je to prostriedok na dosiahnutie výsledku, opis investície, sú to, takpovediac, náklady. Rozhodujúca otázka znie: Čo sme dosiahli touto obrovskou investíciou času? Keď sa rok po uskutočnení tejto kampane merateľne zvýšila kvalita zboru a viac ľudí než predtým prišlo do zboru, správne to môžeme označiť ako úspech (políčko B).

Ľudia neobdivujú Goliášov preto, že sú efektívnejší, ale jednoducho preto, že sú Goliášmi.

Moje skúsenosti:

Na konci každého roka si kladiem tieto otázky: V ktorých oblastiach môžeme redukovať veľkosť našej organizácie? O ktoré druhy služby sa lepšie postarali iní? Ako môžem redukovať svoje vlastné zapojenie do služby? Kladiem si tieto otázky, lebo mám záujem prispievať k „mega výsledkom“. O čo však nemám záujem, je budovanie „mega organizácie“, ktorá sa propaguje ako výsledok.

Nový pohľad na efektívitu

Čo sú duchovné výsledky?

- získané peniaze
- strávený čas
- zamestnaní pracovníci
- rozšírenie organizácie
- ľudia evanjelizovaní + zapojení do procesu učenia

Opatrenia na dosiahnutie výsledkov

- získané peniaze
- strávený čas
- zamestnaní pracovníci
- rozšírenie organizácie

Výsledky

- ľudia evanjelizovaní + zapojení do procesu učenia

Horné políčko ukazuje niektoré črty kresťanských organizácií, ktoré by mnohí kresťania označili ako „úspech“. Veľa ľudí však nerozlišuje medzi „výsledkami“ (B) a „opatreniami na dosiahnutie výsledkov“ (A). Vyjadrené metaforou, veľké políčko A považujú za dôkaz úspechu.

Zámena políčok A a B

Veľa kresťanov si neustále zamieňa políčka A a B. Nevinne vám poskytnú čísla z políčka A a chcú, aby ste verili, že to sú výsledky. Keď aplikujeme túto logiku, aktivity políčka A sa ani nemusia obhajovať. Keďže veľké políčko A vedie k ešte väčšiemu políčku A, potom to, čo musíme robiť, je investovať ešte viac energie do políčka A, aby sme ho zväčšili. Toto nie je veľmi užitočný spôsob vyhodnocovania kresťanských organizácií.

Keby sme pokračovali podľa tejto logiky, potom dosiahnuť cieľ pri zapojení 20 pracovníkov by bolo lepšie než ho dosiahnuť iba s jedným pracovníkom; získať pre Krista 50 ľudí aktivitami, ktoré stáli 20 000 Euro by bolo lepšie než získať rovnaký počet ľudí aktivitami, ktoré stáli iba 300 Euro; zozbierať úrodu 10 000 zemiakov pri použití desiatich vriec hnojiva by bolo lepšie než získať rovnaký úrodu iba s jedným vrecom hnojiva.

Pomer medzi A a B je kľúčovým faktorom

Preložme to do kategórií na našom obrázku. Veľké políčko A, ktoré korešponduje s priemerne veľkým políčkem B, by sme sotva mohli považovať za „úspešnú infraštruktúru“. Keby sme však mali malé políčko A (iba malé množstvo peňazí, času, pracovníkov, atď.), ktoré korešponduje s veľkým políčkem B, mohli by sme to nazvať „super-úspešnou infraštruktúrou“. Čo sa týka úspe-

chu, však ani veľkosť políčka A či veľkosť políčka B nie je to, čo zaváži. Je to skôr pomer medzi A a B, ktorý je kľúčovým faktorom. Je udivujúce, ako málo ľudí používa túto jednoduchú aritmetiku. Je možné, že „mega“ pasca, o ktorej sme predtým hovorili, ovplyvnila spôsob, ako používame matematiku?

Dávid a Goliáš

Keď som meditoval nad týmto obrázkom, prišiel mi na myseľ príbeh o Dávidovi a Goliášovi. Mnohí si neuvedomujeme, že tento príbeh je o dvoch navzájom sa vylučujúcich prístupoch k životu. Obdivujeme *Dávidov prístup* (veľké políčko B)

alebo *Goliášov prístup* (veľké políčko A)? Keď uvažujeme o tomto biblickom príbehu, takmer každý povie – „Dávidov“, ale vo svojom každodennom živote obdivujú Goliášov tohto sveta.

Ľudia obdivujú Goliášov nie preto, že by boli efektívnejší (vo väčšine prípadov nie sú), ale jednoducho preto, že sú Goliášmi. A Goliáš sa nemusí obhajovať, tak ako sa nemusí obhajovať veľké políčko A. Avšak kľúčovým faktorom nie je to, ako pôsobivo vyzeráte, ale čo skutočne dosahujete. Nemali by sme zabúdať, že v biblickom príbehu Goliáš nebol „lepšie vyzbrojený“ než Dávid. Bol obrovský, to je pravda, ale zároveň bol aj príliš nepohyblivý na to, aby mohol byť dobrým bojovníkom. Na druhej strane Dávid bojoval s Božou inteligenciou. Bol lepšie vyzbrojený na svoj boj než Goliáš, pretože Boh mu dal všetko, čo potreboval. V NCD sme sa zaviazali nasledovať Dávidov príklad. Pracovali sme na tom, aby sme vyvinuli taký prístup, ktorý dosahuje žiadané výsledky s minimálnym množstvom infraštruktúry a pri najnižších nákladoch.

Smiať sa z Goliáša?

Keď som nedávno použil analógiu s Dávidom a Goliášom na konferencii na Novom Zélande, prišiel ku mne jeden z vodcov a povedal: „V tom, čo ste práve povedali, máte absolútnu pravdu, Christian, ale nemali by ste to hovoriť verejne.“ Bol som z toho trochu zmätený a spýtal som sa. „Prečo?“ On mi odpovedal: „Pretože v tejto miestnosti je množstvo Goliášov a mohli by sa cítiť dotknutí. Obvykle ich všetci obdivujú, ale teraz by sa z nich mohli ľudia začať smiať.“ Moja odpoveď bola: „Súhlasím s vami, že veľa ľudí obdivuje Goliášov a smeje sa z Dávidov. Ale ak my dvaja toto vidíme ako problém, náš spôsob obdivu a smiechu sa musí zmeniť.“ Keď

som prvýkrát počul príbeh o Dávidovi a Goliášovi – mohol som mať vtedy asi päť rokov – vždy som sa smial, keď som videl obrázok Goliáša v mojej Biblii pre deti. Pripadal mi takmer komický: taký obrovský muž, taká obrovská výzbroj a taký úbohý výsledok. Veľa mojich kamarátov reagovalo opačne; boli vyľakaní, keď videli obrázok Goliáša. Stále si myslím, že som tento príbeh pochopil hlbšie než oni.

Kľúčovým faktorom nie je to, ako pôsobivo vyzeráte, ale čo skutočne dosahujete.

Viac na webe:

Na internete (viď strana 162) nájdete odpovede na nasledovné otázky:

- Aký je rozdiel medzi „veľkou organizáciou“ a „Goliášovou organizáciou“?
- Ako sa „Goliášova organizácia“ pozerá na NCD?

Čo ste v minulosti viac obdivovali: organizáciu s Dávidovým alebo Goliášovým prístupom?

Prečo si všetci musíme skontrolovať svoje „duchovné okuliare“.

Kapitola 1

Keď hovorím o paradigme NCD, často počujem komentár: „To je teória. Máme dosť dobrých teórií. To, čo potrebujeme, je prax.“ Vášnivo nesúhlasím. V oblasti života cirkvi určite nemáme dosť dobrých teórií. Pravdou je, že máme veľa teórií, ale väčšina z nich by nemala byť označená ako „dobré“ teórie. Sú to zlé teórie – teórie, ktoré nefungujú.

V čom je podstata dobrej teórie? Dobrá teória produkuje dobré ovocie. Keď sa stretávame so zlým ovocím, je pravdepodobné, že je za tým zlá teória.

Vzťah medzi teóriou a praxou

Či je to zrejme alebo nie, môžeme dokázať, že každá dobrá prax je založená na dobrej teórii. Veľká časť našej práce v Inštitúte prirodzeného rastu cirkvi pozostáva z neustáleho analyzovania tisícok rôznych „dobrých praxí“ a snažíme sa nájsť „teóriu“, ktorá je za nimi. Opačne to platí rovnako. Každá zlá prax má svoje korene v zlej teórii. Musíme identifikovať tieto teórie, aby sme ich mohli vyhodnotiť. Alternatívou nie je „teória alebo prax“, ako nás niektorí ľudia chcú presvedčiť. Sú to skôr „dobré teórie, ktoré vedú k dobrej praxi“ alebo „zlé teórie, ktoré vedú k zlej praxi“.

Teórie vás môžu ovplyvniť bez ohľadu na to, či o nich rozmýšľate alebo nie. V skutočnosti tým najlepším spôsobom aplikácie dobrej teórie je intuícia. Keď dosiahnete túto úroveň, teória sa stala súčasťou vás samých. Už o nej viac nemusíte premýšľať; jednoducho iba nasledujete svoj vnútorný kompas, ktorému môžete dôverovať, keďže je odrazom dobrej (t.j. biblickej, pravej, vyskúšanej, ovocie prinášajúcej) teórie. Keď ste však boli ovplyvnení zlou teóriou, je takmer nemožné zmeniť vašu prax bez toho, aby ste o tom hlboko premýšľali.

Každý nosí „duchovné okuliare“.

Preto, aby sme si rozobrali túto teoretickú stránku, používame výraz „paradigmy“. Každý jeden z nás, či si to uvedomujeme alebo nie, je ovplyvnený konkrétnymi paradigmami, ktoré môžu pomáhať alebo brániť budovaniu nášho postoja k rozvoju cirkvi. Najjednoduchší spôsob, ako pochopiť fungovanie paradigiem v našich životoch, je prirovnať ich k duchovným okuliarom. Vy aj ja sa môžeme pozeráť na tú istú realitu, na ten istý biblický verš, ale aj tak môžeme vidieť niečo úplne iné v závislosti od toho, aké okuliare nosíme.

Keď si neuvedomujeme, že nosíme duchovné okuliare, sme v nebezpečenstve, že zameníme realitu s farbami, ktoré nám ukazujú naše okuliare. Môžeme sa dokonca čudovať, prečo naši spoluveriaci vidia niečo úplne iné, keď majú do činenia s rovnakou realitou ako my.

Mnohí kresťania si ani neuvedomujú, že nosia duchovné okuliare.

Moje skúsenosti:

Na národnej konferencii NCD v Juhoafrickej republike som sa rozhodol, že sa zameriam na tému „duchovné okuliare“. Jeden účastník konferencie sa verejne sťažoval, že toto zameranie sa na paradigmy pre neho nie je dosť praktické. Ja som odpovedal: „Iba pred pár rokmi ste v Juhoafrickej republike mali na oboch stranách apartheidu oddaných kresťanov – prezidenta Botha a arcibiskupa Tutu. Obaja každý deň čítajú Bibliu, ale obaja z toho vyvodili veľmi rozdielne závery. Niektorí čierni obyvatelia sa dokonca pýtali: „Majú belosi rovnakú Bibliu ako my?“ Samozrejme, že majú rovnakú Bibliu. Rozdiel je v tom, že každý číta Bibliu s odlišnými duchovnými okuliarmi. Nikdy neurobte chybu v tom, že by ste toto považovali za abstraktnú, čisto akademickú tému. Dejiny sveta sa formovali podľa toho, aký druh okuliarov ľudia nosili.“